

HURRIYAT

Mustaqil gazeta

2019-yil 17-aprel, chorshanba * № 5 (1119) * 1996-yil dekabrda chiqarib boshlagan * Elektron manzil: info@uzhurriyat.uz * www.uzhurriyat.uz

“ТАНКИД ҲЕЧ КИМГА ҲАМ ЁҚМАЙДИ. АММО...”

“Hurriyat” muxбири Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎЗА бош директори Абдусайд КҮЧИМОВ билан ташкилот фаолияти, бугунги ўзбек матбуотидаги ўзгаришлар, журналист масъулияти, жамиятимиздаги улкан янгиланишлар билан бир қаторда мавжуд муаммолар хусусида суҳбатлашди.

⇒ 4-бет

НАВОИЙ – ТАДБИРКОРЛАР ЮРТИ

— Ҳозир шаҳарда бош режа асосида қурилиш ишлари бошлаб юборилган, — дейди Навоий вилояти ҳокими Қобул Турсунов. — Шаҳарнинг умумий ҳудуди 0,58 квадрат километрни ташкил этади. Президентимизнинг топшириқларига асосан Ҳозгоннинг иқлим шароитидан келиб чиқиб, гужум, чилонжийда экишни аллақачон бошлаб юбордик...

⇒ 5-бет

ВАФОНИНГ УЗУН ЙЎЛИ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ўзбекистон санъат арбоби, сермазун, юксак гоъвий мавзудаги романлар, шеър ва достонлар, мафтункор мусикий драмалар ва ўткир комедиялар, ажойиб публицистик асарлар муаллифи, жаҳон классикасининг кўлаб дурдоналарини ўзбек тилига ўғирган атоқли таржимон Ҳамид Фулом таваллудининг 100 йиллиги нишонланади.

⇒ 6-бет

► Сийосат

Ўзбекистон — Қозоғистон муносабатларидаги янги, тарихий сана

Хабарингиз бор, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг тақлифига биноан Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев 14-15 апрель кунлари давлат таширифи билан мамлакатимизда бўлди.

Ўзбекистон мустақилликнинг илк кунларидан Марказий Осиё мамлакатлари, жумладан, Қозоғистон билан ўзаро ишонч ва яхши қўшничиликка асосланган муносабатларни ривожлантириш йўлидан борди. Халқларимиз нафақат яқин қўшни, балки қардош сифатида кўп қиррали ҳамкорликнинг барча масалалари бўйича азалдан бир-бирларини тушуниб, қўллаб-қувватлаб келган. Утган йиллар давомида бу алоқалар

янада мустаҳкамланди, мамлакатларимиз яхши қўшни ва ўзаро манфаатли ҳамкор сифатида тараққиёт йўлидан елкама-елка бормоқда. Давлатларимиз ўртасида стратегик шерикликни мустаҳкамлашда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистоннинг Биринчи Президенти — Элбоши Нурсултон Назарбоевнинг ҳиссаси бекиёс.

2

Т. Мамадаминов (ЎЗА) фотоси.

Буюк дашт: тарих ва маданият

Ўзбекистон давлат санъат музейида ўтказилаётган мазкур кўргазманинг асосий мақсади санъат ва маданият илҳомчиларини Қозоғистоннинг бой тарихи ва маданий мероси билан таништиришдан иборат. Унда Қозоғистон Республикаси рамзи ҳисобланган “Олтин одам” ҳайкали намойишга қўйилди.

1960 йилларнинг охири 1970 йилларнинг бошида Олмаота шаҳри атрофида археологик қазилар олиб борилган. Иссиқ кўрғонда тадқиқот олиб бораётган Кемал Акишев томонидан Сақлар шоҳи “Олтин одам” қолдиқлари топилди. Бу топилма ўз навбатида Қозоғистон рамзи-

Ўзбекистонда Қозоғистон йилининг тантанали очилишига бағишланган кўргазма шундай номланди.

га айланди. Ноёб топилма “Қозоқ Тутанхамони” деб атала бошланди ҳамда асрнинг йирик кашфиёти деб тан олинди. “Олтин одам” кўргазмаси бугунги кунда Россия, Хитой, Польша, Беларусь, Озарбойжон, Жанубий Корея каби мамлакатларда намойиш этилган. Бу мамла-

катларда бўлиб ўтган кўргазмаларга бир миллиондан ортиқ томошабин ташриф буюрган. 2020 йил охиригача кўргазма дунёнинг 20 мамлакатида намойишга қўйилиши режалаштирилган.

Шунингдек, кўргазмада Таксай (Ғарбий Қозоғистон вилояти), Талди-2 (Қарағанда вилояти) ва Берел (Шарқий Қозоғистон вилояти) сақлар кўрғонидан топилган археологик топилмалар ҳам намойиш этиляпти. Кўргазмада Қозоғистон Республикаси Миллий музейи коллекциясидан жами 106 экспонат экспозицияга қўйилган.

► Долзарб мавзу

Русланбек ДАВЛЕТОВ:

Одамлар биздан рози бўлиши учун ҳаракат қиляпмиз

Ҳар бир инсон тинч-осойишта жамиятда, қонунлар орқали тартиб ўрнатилган давлатда, тўкин ҳаётда яшашни истаيدди.

Шўкрки, тинчлик-осойишталикка эришганмиз, аҳолининг турмуш даражаси яхшиланиб бормоқда. Фуқаролик жамиятини барпо этишни мақсад қилган мамлакатимизда кишилар ўз ҳуқуқ ва бурчларини қанчалик англаб етди? Фуқароларнинг қонунга муносабати, ишончи қай даражада?

Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Русланбек ДАВЛЕТОВ билан суҳбатимиз шу мавзуда бўлди.

3

► Уюшма фаолиятдан

Собиқ ўқувчининг ҳиммати

Уюшманинг Сирдарё вилоят бўлими раиси Бойжигит Абдуллаев ўзи таҳсил олган Сирдарё туманидаги 2-ўрта умумий таълим мактабига ўнлаб китоблар совға қилди. Ўқитувчи ва ўқувчилар иштирок

этган тадбирда китоб мутолааси ёшларнинг юксак салоҳиятли инсонлар бўлиб камол топишида, таваққури ва дунёқарашининг шаклланишида муҳим аҳамият касб этиши алоҳида таъкидланди.

Солиқчилар билан ҳамкорлик

Навоий вилоят давлат солиқ бошқармаси ҳамда Уюшманинг Навоий вилоят бўлими ҳамкорлигида Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатида амалга оширилаётган муҳим ўзгаришларни оммага етказиш масалаларига бағишланган матбуот анжумани ташкил этилди.

2019 йил солиқ сиёсати концепцияси билан солиқ қонунчилигига киритилган ўзгаришларга мувофиқ, вилоятда 1200 корхонанинг қўшимча қиймат солиғини тўлаш тартибига ўтиши, 161 яқка тадбиркор умумбелгиланган солиқлар тўловчиси, шунингдек, жорий йил бошидан 1200 кўчмас мулк ижара шартномалари солиқ органларида ҳисобга олинаётгани қайд этилди.

— Мақсад қўшимча қиймат солиғи қичик биз-

несга ҳам жорий этилиши натижасида нархнаво ошиб кетишининг олдини олиш, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришга бўлган ҳар бир жараёнда яратилаётган қўшимча қийматга солиқни жорий этиш орқали нархни тўғри шакллантириш, унинг асосси ошиб кетмаслигини таъминлашдан иборат, — дейди Навоий вилоят давлат солиқ бошқармаси бошлиғи А.Бозоров. — Айни вазифаларни амалга оширишда оммавий ахборот воситаларининг ҳамкорлиги жуда зарур. Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси вилоят бўлими билан бу борада йўлга қўйилган ҳамкорлигимиз ўзининг ижобий самараларини бераётганидан жуда хурсандмиз.

Жобир ХҲАЖАКУЛОВ.

► Хайрли ташаббус

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев шу йил 19 март кунини ёшларга эътиборни кучайтириш, уларни маданият, санъат, жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш, уларда ахборот технологияларидан фойдаланиш кўникмаларини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб қилиш, хотин-қизлар бандлигини ошириш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича бешта муҳим ташаббусни илгари сурган эди.

Эзгу ишлар кўлами кенгаймоқда

Мазкур ташаббусларни амалиётга татбиқ қилишга қаратилган ишлар юртимизнинг барча туман ва шаҳарларида бошлаб юборилди. Жумладан, Тошкент вилояти Бўка туманида ҳашар, маданий-маърифий тадбирлар, китоб ярмаркаси ва спорт мусобақалари ўтказилди.

Ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш учун маданий тадбирлар, компьютер саводхонлиги ва интернет марказлари, спорт тўғрисидаги китоб дўконлари, “Book safe”лар ташкил этиш, кутубхоналар фондиди янгилаш, уй бекаларини тикув цехларига жалб қилиш каби вазифаларни сифатли амалга ошириш, бу борадаги

концепция ва таклиф этилаётган лойиҳаларни амалиётга самарали қўллаш мақсадида Бўка тумани тажриба-синов майдони сифатида танлаб олинди. Айни пайтда бу ерда изчил ишлар олиб борилмоқда.

Шу мақсадда туманда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар кўлами ва молиялаштириш манбалари аниқланиб, Бўстон, Ровот, Чавлисой ва Янгиқўрғон маҳаллаларида амалий ишлар қизғин кечмоқда.

Аввал, ёшлар билан ишлаш борасидаги мавжуд камчиликлар аниқланди. “Боланинг бўш вақти — иллатнинг иш вақти”, деб бежиз айтилмаган. Президентимизнинг ташаббусларини тизимли ва самарали амалга оширишда барча бир ёқадан бош чиқариб, ҳаракат қилишга киришди. Йигит-қизларнинг

«Бўстон» маданият уйи биноси, 160 ўринли томоша залини таъмирлаш юмушлари олиб бориляпти. Маданият уйининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида ўндан ортиқ мусиқа асбоблари келтирилди. Ўз фаолиятини йигирма йил бурун тўхтаган кутубхона таъмирланди, ҳудуддаги истироҳат боғига янги аттракционлар ўрнатилди.

Бўстон маҳалласида 3,3 мингдан зиёд аҳоли, жумладан, мингга яқин меҳнатга лаёқатли хотин-қиз истиқомат қилади. Айни пайтда 200 нафар хотин-қиз Бўстон қишлоқ

ят касб этиши ойдинлашди.

Маҳалланинг марказий кўчаси, истироҳат боғи, маданият саройи ва стадиони ободонлаштирилиб, гул ва дарахт кўчатлари экилди. Марказий кўча асфальтланди.

Тадбирлар доирасида Президент Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан туман ёшлари учун 18 мингдан ортиқ нусxada китоб, бошқа қатор ташкилотлар томонидан замонавий спорт жиҳозлари ва мусиқа асбоблари совға қилинди.

Ёшлар билан учрашувда шоир-ёзувчилар, олимлар, санитаркорлардан иборат тарғибот гуруҳи ёшларни қизиқтирган саволларга жавоб берди. Арзонлаштирилган китоб ярмаркаси, спорт мусобақалари бўлиб ўтди.

Ўқувчи-ёшлар иштирок этган давра суҳбатида Ўзбекистон халқ шоирлари Сирожиддин Саййид, Анвар Обиджон, Усмон Азим, Маҳмуд Тоир каби таниқли адиблар ёшларнинг замон талабларига жавоб берадиган баркамол инсонлар бўлиб улғайиши учун давлатимиз томонидан бекиёс ғамхўрлик қилинаётганини таъкидлади. Шеърлар ўқилди.

Тадбирда Тошкент вилояти ҳокими Ф.Ибрагимов иштирок этди.

Ғани СОДИҚОВ.

Ўзбекистон — Қозоғистон муносабатларидаги янги, тарихий сана

1 Кўксарой қароргоҳида 15 апрель куни Қозоғистон Республикаси Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Шавкат Мирзиёев ва Қосим-Жомарт Тоқаев тор доирада учрашув ўтказди.

Сизнинг Қозоғистон Республикаси Президентини сифатида Ўзбекистонга илк давлат ташрифи билан келганингизни жуда юксак қадрлаймиз. Биз буни икки томонлама стратегик шериклик муносабатларининг яна бир асоси, деб биламиз. Қозоғистон бизнинг яқин кўшнимиз, ишончли ҳамкоримиз ва қалин шеригимиздир. Биз ҳеч қачон бир-биримиздан ажралмаймиз, деди Шавкат Мирзиёев.

Халқларимизнинг тарихи, дини, тили бир, ўхшаш маданий қадриятларга эга. Сиз, ҳурматли Шавкат Мирмонович ва Қозоғистоннинг Биринчи Президенти Нурсултон Назарбоев давлатлараро муносабатларни юқори босқинга олиб чиқдингиз. Бу суръатни сақлаб қолишни ўзининг асосий вазифам деб биламан. Қозоғистонда қардош Ўзбекистон билан алоқаларга талаб жуда катта, деди Қосим-Жомарт Тоқаев.

Бугунги кунда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар барча соҳаларда изчил тараққий этмоқда. 1998 йилда имзоланган Ўзбекистон Республикаси билан Қозоғистон Республикаси ўртасида Абдий дўстлик тўғрисидаги шартнома, 2013 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси билан Қозоғистон Республикаси ўртасида Стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома ўзаро ҳамкорликка мустақам асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Олий даражадаги музокаралар чоғида давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Қозоғистон ҳамкорлигининг истиқболли йўналишлари, шунингдек, томонларни қизиқтирган минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалаларни муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон ва Қозоғистон расмий делегациялари иштирокидаги кенгайтирилган музокарада мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий, инвестициявий ҳамкорликни янада ривожлантириш, транспорт-коммуникация, маданий-гуманитар ва бошқа соҳалардаги алоқаларни мустақамлаш масалаларига эътибор қаратилди.

Қозоғистон Ўзбекистоннинг энг муҳим савдо-иқтисодий шерикларидандир. Кейинги йилларда иқтисодий ва маданий алоқалар тўғрисидаги шартнома 2019-2020 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик да-

қариб 50 фоиз ўсиб, 3 миллиард доллардан ошди.Томонлар яқин йилларда бу кўрсаткични 5 миллиард долларга етказишга интилишини тасдиқлади.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Қозоғистон давлат чегарасини демаркация қилиш, шунингдек, ўтказиш пунктларининг самарали фаолиятини таъминлаш жараёни муваффақиятли давом этаятгани, бу икки мамлакат чегарадош ҳудудлари аҳолисининг турмуш шароитини салмоқли даражада яхшилаш, трансчегаравий иқтисодий алоқалар ва гуманитар алмашинувларни жонлантириш, фуқароларнинг ўзаро ташрифларини фаоллаштиришга хизмат қилаётганини мамнуният билан қайд этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикасининг Президентини Қосим-Жомарт Тоқаев Қўшма баёнотни имзоладилар.

Икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг турли соҳаларига оид ўнга яқин ҳужжат имзоланди. Солиқ резидентлигини тасдиқловчи расмий ҳужжатларни тан олиш тартиби, Ўзбекистон ва Қозоғистонда фаолият юритаётган икки мамлакат фуқароларининг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ноқонуний миграцияга қарши курашиш тўғрисида битимлар, "Марказий Осий" савдо-иқтисодий ҳамкорлик марказини ташкил этиш тўғрисида меморандум ва бошқа соҳаларга оид келишувлар шулар жумласидандир.

Шунингдек, Ташқи ишлар вазирликлари ўртасида 2019-2020 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик да-

стурини, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича кўмита билан Қозоғистон Республикаси Ахборот ва ижтимоий ривожланиш вазирлиги ўртасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикасининг Биринчи Президенти Нурсултон Назарбоев 2017 йилда олий даражадаги мулоқотлар сўнггида 2018 йилда Қозоғистонда Ўзбекистон йили ва 2019 йилда Ўзбекистонда Қозоғистон йилини ўтказишга келишиб олган эди.

Бу халқларимиз ўртасидаги ҳамкорлик тарихида ноёб воқеа сифатида қардошлик муносабатларини янги босқинга олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

"Ўзбекистон" халқаро анжуманлар саройида 15 апрель куни Ўзбекистонда Қозоғистон йилининг расмий очилиш маросими бўлди.

Президент Шавкат Мирзиёев ва Президент Қосим-Жомарт Тоқаев нутқ сўзладилар. Давлат раҳбарлари Қозоғистонда Ўзбекистон йили доирасида фаоллашган маданий-гуманитар алоқалар халқларимизни янада яқинлаштирганини таъкидладилар. Мазкур йирик тадбир халқларимиз ўртасидаги ҳамкорликни мустақамлаш, азалий дўстликни урғулашдек муштарак мақсадларга эришишда муҳим ўрин тутганини қайд этдилар.

Бугунги кун ўзбек-қозоқ муносабатларида янги, тарихий сана сифатида халқларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларини ривожлантириш учун мустақам ва-

мин яратади, деб ишонман, деди Шавкат Мирзиёев.

Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Ўзбекистонда Қозоғистон йили доирасида ўтказиладиган тадбирлар қардош халқларимиз маданий алоқаларини янада мустақамлашни қайд этди.

Ўзбекистон Республикасида Қозоғистон йили очик, деб эълон қилинди.

Қозоғистонда 2018 йилда кенг нишонланган Ўзбекистон йили доирасида иқтисод, туризм ва маданий-гуманитар соҳаларда кўплаб тадбирлар, маърифий учрашувлар, турли фестивал ва ижодий кечалар ўтказилди. Икки мамлакат санъат намоёндаларининг ўзаро ташрифлари амалга оширилди. Ўзбек Миллий академик драма театри, Навоий вилояти ижодий жамоаларининг гастроль сафарлари қўшни Қозоғистон вилоятларида катта қизиқиш билан қарши олинди.

Бугунги кунда мамлакатларимиз олий таълим тизимида ҳамкорликка оид 50 дан зиёд битим ва келишувлар амал қилади. Мамлакатимиздаги 400 га яқин мактабда қозоқ тили ўқитилади, олий таълим муассасаларида қозоқ тили, математика, физика ва бошқа фанлар бўйича педагог кадрлар тайёрланади. Чимкент шаҳрида 2018 йилнинг май ойида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари кўмитаси ва Қозоғистон халқ ассамблеяси ўртасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланди. Бу икки мамлакат ҳудудида ўзбек ва қозоқ тилларини ўрганишдаги ҳамкорликни амалий маъмул билан бойитиш имконини берди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 13 мартда «Буёқ қозоқ шоири ва мутафаккири Абай Қўнонбоев ижодий меросини кенг ўрганиш ва тарғиб қилиш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Шунинг баробарида Қозоғистонда сўз мулкини султони Алишер Навоий таваллудининг 577 йиллиги катта тантаналар билан қилинди.

Ўртимизда яқинда ўтказилган Халқаро бахшичилик санъати Фестивалида қозоғистонлик Улжан Байбусинова Гран-прига сазовор бўлгани ҳам қувонарли ҳолдир.

Мамлакатимизда Қозоғистон йилига катта тайёргарлик кўрилди. Унинг доирасидаги тадбирлар санъат, фан, таълим ва тадбиркорлик соҳалари вакилларига ўзаро манфаатли алоқаларни йўлга қўйиш, билим ва тажриба алмашиш учун янги уфқлар очади.

Маросим катта концерт дастури билан давом этди.

Қозоғистон Республикаси Президентини Қосим-Жомарт Тоқаев Мустақиллик майдонида ташриф буюриб, хурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу ниятларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументига гул қўйди.

ОАВ материаллари асосида тайёрланди.

Ўқув-семинар

Бугунги кунда давлат ташкилотларининг расмий веб сайтлари орқали соҳага оид янгиликларни олиш, тарқатиш ва улардан фойдаланиш имкониятига эгамиз. Ахборот хизматлари фаолияти тобора ривожланиб бораётган бўлса-да, соҳага оид камчиликлар ҳам кўзга ташланмоқда.

Ахборот хизматларининг фаолияти қониқарлими?

Бу айрим давлат идораларининг ахборот хизматлари талаблар даражасида иш юритмаётгани билан боғлиқ. Соҳада юз бераётган янгиликлар, ўтказилаётган тадбирларга оид материаллар, қабул қилинган ҳужжатлар ўз вақтида сайтларга қўйилмайдди. Жамоатчилик билан бевосита мулоқот яхши йўлга қўйилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан давлат ва ҳўжалар бошқаруви органлари ахборот хизматлари фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган ўқув-семинарда шулар ҳақида сўз юритилди. Ахборот хизматлари фаолиятининг назарий ва амалий жиҳатлари таҳлил қилинди.

Тадбирда мазкур агентлик директорининг биринчи ўринбосари Авазбек Хожиметовнинг маълум қилишича, кўпчилик давлат идораларининг ахборот хизматлари талаблар даражасида ишламайди. Холбуки, ягона ахборот сиёсатини юритиш, ахборот хўружларига муносиб ва ҳолис жавоб қайтариш жуда муҳим масалалардандир.

Мисол учун, хорижий нашрлардан бирида пойтахт Тошкентда 30 мингдан ортиқ уй ноқонуний бузилаётгани ҳақидаги асосий маълумот эълон қилинди.

Феруза БЕРДИЕВА.

Таълим

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштиришга оид фармонининг 12 бандида давлат органлари ва ташкилотларида ходимларнинг ҳуқуқий билимини оширишга қаратилган бепул ҳуқуқий маслаҳат курсларини ташкил этиш дастурларини ишлаб чиқиш вазифаси белгиланган.

Инсон ҳуқуқлари ва мажбурий меҳнат

Мазкур вазифанинг ижросини таъминлаш мақсадида Адлия вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган дастурга биноан Ўзбекистон Республикаси Мақтабига таълим вазирлиги тизимидаги муассасалар ходимлари учун ҳуқуқий маслаҳат дарслари ташкил этилди.

Тадбирда инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ қонун ҳужжатларининг моҳияти, соҳа ходимларининг меҳнатга доир ҳуқуқлари бузилишининг олдини олиш чоралари ҳақида сўз юритилди. Жумладан, мажбурий меҳнат учун жавобгарлик, ходимнинг ва иш берувчининг ҳуқуқи, мажбуриятлари, меҳнат шартномасини тузиш, ўзгартириш ва бекор қилиш, меҳнат интизоми, тарафларнинг жавобгарлиги, меҳнат низолари ва уларни ҳал қилиш тартиби, муҳофазаси, тебибий кўрик ва бошқа масалалар юзасидан иштирокчиларга баътафил маълумот берилди.

— Бош қомусимизда инсоннинг ижтимоий ҳуқуқларига катта эътибор қаратилган, — дейди Юристар малакасини ошириш маркази катта ўқитувчиси Шаҳноза Ганибаева. — Айниқса, меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш, ишсизликдан ҳимояланиш, дам олиш, ижтимоий таъминот олиш каби ҳуқуқлар алоҳида эътироф этилган. Мажбурий меҳнат бу бирон-бир жазони қўллаш билан таҳдид қилиш орқали иш бажаришга мажбурлашдир. Яъни ҳеч қим шахсни ишдан бўшатиб юбораман, ойлгингни камайтираман, лавозимингни пасайтираман деган таҳдидлар билан мажбурий меҳнатга жалб қилишга ҳақли эмас. Меҳнатга маъмурий тарзда мажбурлаш, энг кам иш ҳақининг уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Тадбирда жисмоний ва юридик шахсларнинг муросалари билан ишлашга оид қонунчилик, муросаларнинг турлари, шакллари ва уларга қўйиладиган талаблар, уларни кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари юзасидан давлат органларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тўғрисида ҳам сўз юритилди.

Наргиза БОБОМУРОВА,
"Hurriyat" мухбири,
Шолазиз ШОХИДОВЕВ
фотоси.

Фармон ва ижро

Мамлакатимизда кўп йиллик орзулар ушалаб, мусулмончилик фарзларини тўла-тўқис адо этишга кенг йўллар очилди. Диний ва дунёвий таълим берадиган таълим ва тарғибот даргоҳлари фаолиятида катта ўзгаришлар бўлди. Бугун дунёда рўй бераётган воқеа-ҳодисалар, ижтимоий-сиёсий вазиятнинг таҳлили ушбу соҳада ҳам жиддий ислохотлар зарурлигини тақозо қилмоқда.

"Зиё" дан умид катта

Давлатимиз раҳбарининг ўтган йили 16 апрелда қабул қилинган "Диний-маърифий соҳа фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармони бу борада дастурий амал бўлмоқда. Фармонда Ўзбекистон халқаро ислом академияси ҳузуридаги "Зиё" медиа маркази ишини самарали ташкил этиш бўйича ҳам долзарб вазифалар белгиланган эди. Ушбу марказ эндиликда кенг қамровда иш олиб бормоқда. Муассаса шаклидаги асосий мазкур медиа тузилма бугун ислом динининг асл инсонпарварлик моҳиятини, аждодларимизнинг ислом ва жаҳон цивилизациясига қўшган ҳиссаси — бой меросини тарғиб қилиш, диний-маърифий ҳаётдаги янгиликларни жамоатчиликка етказишни мақсад қилган.

— Мамлакатимизда жадаллик билан амалга оширилаётган диний-маърифий соҳадаги ислохотлар ва бунёдкорлик ишлари билан аҳолини яқиндан таништириш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган чўқур фалсафий ва ибратга йўғрилган илмий-оммабоп ва бадиий кўрсатувлар тайёрлаш бугуннинг муҳим талабларидандир, — деди қайта ташкил этилган "Зиё" медиа марказининг тақдиротида Ўзбекистон халқаро ислом академияси ректори, профессор Шўҳрат Ёвқочев. — Ҳозирги глобаллашув даврида инсоният ҳаётига хавф солаётган муаммолар ҳамда оилавий, одоб-ахлоқ ва ёш

авлод тарбиясининг долзарб масалаларига оид тоқшоулар, соҳа мутахассислари, олимлари, диний идоралар вакиллари билан давра суҳбатлари, баҳсу мунозаралар, учрашувлар ташкил этиш ва уларни телерадио-каналлар орқали эфирга узатиш кўзда тутилмоқда. Марказга юкланган масъулият залворини шундан ҳам англаш мумкинки, уларга Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси ходимлари учун назарда тутилган меҳнатга ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш шартлари татбиқ қилинади. Бу эса марказ имкониятларини янада кенгайтириш, профессионал мутахассисларни ишга жалб этиш имконини беради.

Айни пайтда "Зиё" медиа марказида мамлакатимизда виждон эркинлигини таъминлаш борасида олиб борилаётган кенг қўламли ишларни ва миллий қадриятларни ўзида акс эттирувчи диний-маърифий, илмий-оммабоп ва ижтимоий йўналишларда ўнлаб кўрсатув ва фильмлар тайёрланмоқда.

Вазирлар Маҳкамаси қарорига кўра, медиа марказга замонавий телевизион ва овоз ёзиш ускуналари билан жиҳозланган телестудия ҳамда овоз ёзиш студиясини ташкил этиш учун зарур маблағ ажратилди. Бундай имконият келгусида юртдошларимизни диний-маърифий соҳадаги медиа маҳсулотларга бўлган талабини янада кенгроқ қондиришда муҳим ўрин тутди.

Ўзбекистон Мусулмонлари

Холида АХМАДЖОНОВА.

► **Бизнинг суҳбат**

“Hurriyat” мухбири Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎЗА бош директори Абдусайд КУЧИМОВ билан ташкилот фаолияти, бугунги ўзбек матбуотидаги ўзгаришлар, журналист масъулияти, жамиятимиздаги улкан янгиланишлар билан бир қаторда айрим муаммолар хусусида суҳбатлашди.

“Танқид ҳеч кимга ҳам ёқмайди. Аммо...”

— Абдусайд ака, суҳбатимиз аввалида ЎЗА фаолияти ҳақида қисқача тўхталиб ўтсангиз?

— Ҳар бир мустақил давлатда бошқа оммавий ахборот воситалари қаторида унинг расмий ахборот агентлиги ҳам бўлади. Масалан, Хитойда “Синхуа”, Туркияда “Онадўли” ёки Қозғоғистонда “Казинформ” каби. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги Ўзбекистон Республикасининг марказий давлат ахборот агентлиги бўлиб, унинг ахборот соҳасидаги фаолияти республика ва хорижий мамлакатларнинг кенг доирадаги ўқувчиларига мўлжалланган. ЎЗА Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг мамлакат ички ва ташқи сиёсатидаги энг муҳим масалаларга тааллуқли расмий ҳужжатларини, баёнот ва ахборотларини тарқатади. Ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари, Президент қарорлари ва қарорларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, мамлакатимиз иштирок этадиган оммавий ахборот воситаларига доир халқаро шартномаларга, бошқа ҳужжатларга амал қилади. Агентлик 1992 йил 5 февралда собиқ шўролар тузumi давридаги ТАССнинг Ўзбекистондаги бўлими — ЎзТАГ негизда ташкил этилган.

Абдусайд Кучимов, ЎЗА бош директори

эмас, мақтовдан қочган ютади. Негаки, ўринли танқиддан кўра, ноўрин, сохта мақтов хавфлироқдир. Ардоқли шоиримиз Абдулла Орипов: “Бир маҳаллар отар эдик, осар эдик, Энди бўлса, мактаб-мактаб ўлдирамиз” деганида қанча маъно борлигини бир ўйлаб кўринг. Танқидни менсимаслик ва мақтовга махлиб бўлиш кўпинча нафақат бир одамнинг, балки бутун бошли ташкилотнинг ҳам оёғига болта уриши мумкин. Танқидга бепасандлик ёки эътиборсизлик турғунликни пайдо қилади. Кўтар-кўтар, ура-ура ва ҳоказолар урчилади. Натихада ясамалик, ёлгончилик минбарни эгаллайди. Бу жамият ривожини йўлидаги говдир.

Монополия масаласига келсак, ЎЗА Ўзбекистондаги информация бозорининг “бозорқўми” эмас, у расмий маълумот ва хабарларнинг тарқатади. Буни ЎЗАнинг ўзи яратган эмас ёки қимдангир талаб қилиб, тортиб ҳам олгани йўқ. Бу ҳуқуқат қарори билан расман эътибор этилган ва мазкур ташкилотга вазифа сифатида юкланган. Умуман, ҳозирги замонда ахборот тарқатишда монополия бўлиши анча қийин. Ер юзининг у бурчидаги янгилик бир зумда бу бурчига етиб боради. Информацион ж-жиз, бир-биридан кўп. Ўзимизда ҳам, мисол учун, давлатимиз раҳбари бир жойга сафарга борадиган бўлса, ЎЗАдан олдин бошқа веб-сайтлар хабар бера бошлади. Тўғри, баъзан улар тарқатаётган ахборотларда аниқлик етишмайди ёки бироз шовша-шошарлик ҳолатлари учраб туради. Демократик, бугун бир ташкилотнинг ахборотни монополия қилиши учун эҳтиёж йўқ. ЎЗАни шу йўналишда танқид қилиётганлар ҳақидаги фикримни билмоқчи бўлсангиз, бу баъзи ахборотларни ўз вақтида тополмасликдан, айрим маълумотларни олишда уларда таҳриба етишмаслигидан бўлиши мумкин. У ёғини сўрасангиз, ЎЗАнинг ўзи ҳам гоҳида бошқа сайтлардан маълумот олиб туради. Хулоса шунки, бугун журналистан деганга кўча тўла ахборот. Керак-нокератини танлаш бу — бошқа масала.

— Бугунги кунда айрим хусусий нашрлар ва ижтимоий тармоқларда баъзан куракда турмайдиган ахборотлар, ҳатто ҳар хил миш-мишларнинг ҳам эълон қилиб юборилаётганига ғувоҳ бўлиб турибмиз. Бу эркин жамият ва эркин матбуотда учрайдиган ҳолатми ё дидсизлик?

— Ўзини оммавий ахборот воситасига алоқадорман деб ҳисоблаган ҳар қандай газета-журнал, телерадио канал, веб-сайт, у норасмий ёки расмий манба бўладими, давлат ёки нодавлат ташкилоти бўладими, миш-мишнинг ортидан эргашса, миш-миш билан оғир топанан деса, ютқазари. Иккинчидан, тегишли манбаалар томонидан тасдиқланмаган, ҳозирги замон тили билан айтганда, фейк — ёлгон ахборотларни тарқатиш — қонунга зид! Афсуски, бундай ҳолатларда қўриладиган чоралар ҳали қонунчилигимизда адогига ҳам ўзифасини топган эмас.

— Шу ўринда ўзимизга савол берайлик: нима учун сифатсиз махсус чикарган ёки қимдигар зарар етказган одам жавобгар бўлади? Ваҳоланки, у битта одамга эиён етказган бўлиши мумкин.

Ёлгон, нотўғри ахборот-чи? У бир неча юзлаб, ҳатто минглаб инсонларнинг хаёлини чалғитади. Бу, менимча, кичкина айб эмас. Информацион сўз — бу отилган ўк. Уни қайтариб бўлмайди, у теккан жойини, албатта, жараҳатлайди. Миш-миш хабар ундан баттарроқ оқибатларга олиб бориши мумкин. Қанча одамларда шубҳа-гумон уйғотилади, уларни безовта қилади. Буюм бузғунчилик. Ҳар хил бузғунчи “таълимот”лар сингари осойишталигимизга таҳдид солади.

Бир маҳаллар, ёшлигимизда, биз ҳам кўчадаги гапларни ҳазил-хузул қилиб гапириб юрган пайтларимизда устозларимиздан бири давлат, ҳуқуқат шундай кенг қамровли, тафаккурли боғбонки, боғнинг қаерига қандай дарахт экишни, қаерига қайси гулни ўтказишни яхши билади. Сизлар бундай нарсаларга бошларингизни қотириб, ўзларингиз оғир қилманглар, дердилар. Бу гапларнинг масаласига тўғридан-тўғри алоқаси бор. Мисол учун, фалончи у ёққа ўтибди, писмадончи бу ёққа ўтар экан, мана бу идора бунга қўшилибди ёки ахтарибди деган гаплар бу бекорчиликдан ёки қимнингдир топшириги билан, қайсибир одамнинг манфаатини кўзлаб ёки қимнингдир обрўсини тўкиш, қимгадир сунъий обрў келтириш нияти билан қилинган “мажбурий” бўлиши мумкин. Энди шу ўринда яна битта гап: ҳамма билган гапни такрорлаш аксиома дейилади. Ҳозир мен айтган сўзлар ҳам шундай. Яъни, ҳақиқатнома маълумот ишлар билан шуғулланадиган ва ўзига сохта обрў орттирмоқчи бўлганлар иложи борича тезроқ бундай номақбул йўлдан қайтсалар, ўзига ҳам, жамиятга ҳам яхшилик қилган бўлади.

Тўғри, одам қавмига мансуб зот борки, ҳаммиса миш-мишларга қизиқади. Лекин бари-бир, матбуот минбари — муқаддас. Унда айтаётган сўз, ёзилаётган ҳар бир жумла ҳолис, ғарздан йироқ бўлиши шарт. Ҳар хил исботсиз, бетайин “деди-деди”лар, “кўча”даги гаплар ОАВда эълон қилиниши ачинарли ҳолат. Лекин, фикрлар хилма-хиллиги, ҳолис сўзининг ўрни матбуотнинг беазаги бўлиши жоиз.

— Ривожланган мамлакатларда ОАВда шу куннинг долзарб мавзуларига оид турли дебатлар, муҳокамалар ўтказилади. Аммо бизда бундай кўринишлар жуда кам кўзга ташланади...

— Саволингизга тушундим. Биз айни пайтда жамиятимизда бир ҳолатдан иккинчи ҳолатга ўтаётимиз. Бундан икки-уч йил олдинги, борингки, сиз сўраётган “дебатлар”ни бир эслайлик. Мақташ, қим-қимдан ошириб олқишлаш мусобақасини эслатувчи бундай “бахс”лашувларни дебат деб бўлармиди. Билишимча, ўта муҳим бир масалага мажлис-машваратлар, муҳокама-музокаралар йўли билан ечим излаш дебат дейилади. Кимдир ақллигини, кимдир билимдонлигини кўз-кўз қилмоқчи бўлса, кимдир бошқаларни чалғитмоқчи, яна биров кerosин сепиб ловулатувчи бўлса-чи? Баъзи давлатларнинг телеканалларида тез-тез кўрагимиз, одамлар мушталашув-гача боради. Бу нима? Ёки демократия шуми? Ҳали-ҳануз демократия дейилгучи “авлиё”нинг қиёфасини ҳеч қим чизиб берган эмас. Ҳар бир демократиянинг тағдиди эса бирор шахс, гуруҳ ёки давлатнинг манфаати ётиши — аён ҳақиқат. Дебат қачонки, маърифатли, мазмунли бўлса, ўткир муаммолар ечимига йўналтирилсагина, мақсадга мувофиқдир. Мамлакатимизга халқнинг қаддини кўтариб, бошини қовуштириб, адолатнинг барқарорлигини таъминлашга хизмат қилувчи дебатлар керак.

А. ЖУМАЕВ
суҳбатлашди.

► **Рағбат**

Улкан эътибор, юксак самара

“Олтин қалам” Миллий мукофоти учун халқаро танловда 2006 йилдан буён минглаб ижодкорлар ўзининг энг сара асарлари билан иштирок этди. Энг муносиблари танлов ғолиби ва рағбатлантирувчи мукофотлари соҳиблари бўлди. Мазкур нуфузли мукофот уларга нима берди? Ҳаётида ва ижодида қандай ўзгаришлар бўлди? Қандай ютуқларга эришди ва эришмоқда?

Баҳром ОБИДЖОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати:

— Анъанавий тарзда ўтказилган “Олтин қалам” миллий мукофоти учун халқаро танлов биз, журналистлар учун катта маънавий рағбат бўлаётди. 2006 йилда илк бор ўтказилган танловда ғолиблар 13 номинация бўйича аниқланган бўлса, кейинчалик номинациялар сони ўттизга етказилди, рағбатлантирувчи мукофотлар йўлга қўйилди.

2012 йили мазкур ижодий мусобақада 8 мингдан зиёд ижодий иши билан қатнашган 470 нафар журналист орасидан танловнинг бош миллий мукофоти Фарғона вилояти ҳокимлигининг “Фарғона ҳақиқати” — “Ферганская правда” газеталари бirlашма таҳририятига насиб этди. Мен ушбу ижодий жамоанинг раҳбари — бош муҳаррир сифатида совринни қабул қилиб олар эканман, қанчалар қувонганими таърифлашга тил ожиз.

Давронбек ТОЖИАЛИЕВ,
“ziyouz.com”, “ziyouz.uz” веб-сайтлари бош муҳаррири:

— Мен миллий интернет сегментда мустақил нашрлар орасида илк бор “Олтин қалам” Миллий мукофотини олиш насиб этган ижодкорлардан бири бўлганим билан фахрланаман. 2013 йили, менга халқимизнинг кўп аслик маънавий қадриятлари, маданиятини кенг тарғиб қилиш, миллий манфаатларимизни ҳимоялаш, ёшларни турли ахборот хуружлари, жулмадан, “оммавий маданият”нинг салбий таъсиридан асрашга қаратилган журналистик фаолиятим учун ушбу нуфузли мукофотни тақдим этганларидан, миллий интернет журналистикамиз ҳали буғунгидек юксак тарққий эътибор, ўзбек тилидаги сайтлар бармоқ билан санарли эди. Интернет фойдаланувчилари сони эса ҳозиргидан икки баравар кам — 9,8 миллионга етар-етмас эди. Мукофот учун — 2018 йилда ушбу рақам 20 миллиондан ошиб кетди. Бу — мисли қўрилмаган юксалишдир.

Ахборот технологияларининг жадаллик билан тарққий этиши мамлакатимизда интернет журналистиканинг ривожланиши ва оммалашшига хизмат қилмоқда. Ҳозир интернет журналистика Ўзбекистон оммавий ахборот воситалари орасида тезкорлиги бўйича — биринчи, аудиториясининг ва таъсир доирасининг кенглиги бўйича, телевидениедан сўнг, иккинчи ўринга чиқди.

2018 йилда Ziyouz портали-га кирганлар сони 5 552 961 нафарни ташкил этди. Бу куни орасида 15313 киши, демакдир. Порталимизда 28000 мақола, 11500 электрон китоб мавжуд. Ижтимоий тармоқлар кузатувчиларимиз сони элли мингдан ошиб кетди.

Мастура ҲАМРОЕВА,
журналист:

— Дипломли журналист бўлишни ният қилгандим. Мурабий шартин сабаб университетда ўқиш насиб этмади. Лекин тинмай ўқиб, ўргандим. Ёздим. Орузим сари биринчи қадам қўйишимга “Маънавият гулшани” газетаси таянч бўлди. Мени мухбир сифатида таҳририятга ишга тақлим этишди ва ҳаётим бутунлай ўзгарди кетди. Файрат билан ишлашга киришдим.

Орадан беш йил ўтди. Бу орада ўқув машғулотири, семинарлар, маҳорат сабоқлари... Кўйингки, мухбирнинг қалами чарҳланиши учун неки зарур бўлса, ҳаммасини ўрганишга тиришдим. Интилишларим зое кетмади. Таҳририятимиз жамоаси газетанда чоп этилган бир туркум биттиқларимни «Инсон ҳуқуқлари — журналист нигоҳида» республика танловида тақдим этишни лозим топди. Буни қарангки, мен поштахтимиздан она шахрим Термизга мазкур ижодий мусобақанинг

ганими таърифлашга тил ожиз. Бош соврин барчамизни руҳлантириб юборди. Таҳририятга бир қатор ёш кадрлар келиб қўшилди. Долзарб муаммолар қаламга олинган танқидий-таҳлилий материаллар сони кескин кўпайди. Ил-қир 3-4 минг нусхада чоп этилган “Фарғона ҳақиқати”нинг адади 20 мингдан ошиб кетди. Икки мингга етар-етмас чиқиб турган “Ферганская правда”нинг адади эса 10 мингга қоралаб қолди.

Таҳририятимиз махсус мухбири Соҳиба Абдураҳмонова кўп ўтмай “Йилнинг энг фаол журналисти” кўрик-танловининг республика босқичида совринни эгаллаган бўлса, бўлим мудири Имоммуртаба Абдураҳимова “Дўстлик” ордени билан тақдирланди.

— Олтин қалам” Миллий мукофотидан сўнг журналистика бўйича яна бир қанча танловларда ғолиб чиқдим. Лекин, булардан аввал, 2018 йил 27 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни муносабати билан соҳа ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида”ги фарғонига биноан “Шухрат” медали билан тақдирланганимни фахр билан таъкидлашим келарди. Шунингдек, 2013-2014 йилларда ЎЗ Миллий домени Интернет-фестивалининг “Фан ва таълим соҳасида энг яхши сайт” йўналишида 1-ўринни, 2014 йилда Германия Федератив Республикаси ва Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги элчионалари томонидан ҳамкорликда ташкил этилган медиа танловда интернет журналистика йўналишида 1-ўринни эгалладим.

Буларнинг барчаси давлат сиз раҳбари томонидан мамлакатимизда биз, журналистлар, умуман, ижод аҳли учун кенг имкониятлар яратишга қаратилган доимий эътибор бераётган юксак самараларнинг амалдаги ифодаларидир.

дипломду эсдалик совғалари билан теримга сизга қайтдим. Ижодкорни, умуман, инсонни меҳнат қилиш, ўқиш, ўрганиш, изланиш сари рағбатлантиришдан улгурок савоб иш борим! Мамлакатимизда ушбу масаласида давлат сиёсати даражасида доимий эътибор қаратилгангани, бундай гамхўрликнинг муҳим йўналишида минглаб ижодкорларни ўз сафига бirlаштирган Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси собит турганлиги нақадар қувончли.

Қодир ҚОДИРОВ.

► Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси йўлланмаси билан

Мамлакатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев жойларда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга қаратилган йирик лойиҳалар билан танишиш, халқ билан мулоқот қилиш мақсадида жорий йилнинг 12-13 март кунлари Навоий вилоятига ташрифи чоғида воҳода ислохотларни жадаллаштириш, янги инновацион лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этиш борасидаги вазибаларни белгилаб берди.

Навоий — тадбиркорлар юрти

Ҳозир мармариининг тарихи азалдан маълум ва машҳур. Ҳозирги тизмасида жойлашган мрамор кони 1970 йилдан буён сановат микёсида кенг фойдаланилмоқда. — Ҳозирда мрамартошнинг ҳамма туридан бор, — дейди машҳур сановатчи "Эл-юрт ҳурмати" ордени соҳиби Тоҳир Раҳимов. — Масалан, қоратош, кўкшош, кулрангтош, пуштирангтош... Булар орасида қаймоқрангтош энг қимматбахоси ҳисобланади. Жуда жозибадор. Мустақиллик йилларида мрамартошга эътибор ва эҳтиёж кучайди. Кўплаб иншоотлар бунёд этилди, тарихий обидлар, авлиёлар қабрлари тавмирланди. Буларнинг барчасида мрамартош маҳсулотларидан фойдаланилди. Ҳозир Бухородаги етти пир қадамжоларини тавмирлашда ҳам ғозгонлик тоштарош усталар фаол иштирок этмоқда. Президентимиз 2018 йили вилоятга ташрифи чоғида берган топшириқларига асосан Ҳозирда "Мрамаробод" давлат унитар корхонаси ташкил этилиб, олти гектар ерда замонавий йирик корхона ишга туширилди. Хориждан ускуналар келтирилиб, йилга 24 минг квадрат метр гранит тошни қайта ишлаш имконини яратилди. Ҳозирча қирқ киши унда доимий иш билан банд. Булар — лойиҳанинг биринчи босқичи.

Кейинги босқичда ҳам режалаштирилган ишларнинг кўлами кенг. Тош қазиб олиш ва уни қайта ишлашда кластер усулидан фойдаланиш режалаштирилган. Белгилаган лойиҳа қувватини йилга уч миллион квадрат метрга етказиш, маҳсулот турини кўпайтириш ва кўпроқ экспортга йўналтириш кўзда тутилган. Бунинг натижасида йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 250 миллиард сўм, экспорт ҳажми 10 миллион долларга етади, мингга яқин иш ўрни яратилади. Шу кунларда "Мрамаробод" да курилиш монтаж ишларининг сўнгги босқичи амалга оширилди, замонавий технология ускуналар ва дастгоҳларни ўрнатish ишлари якунланмоқда. "Ҳозир" кўрғонига Юртбошимиз томонидан шаҳар мақоми берилганлиги, ҳудуд инфратузилмаси ҳамда сановатини ривожлантириш учун у ерга темирйўл тушириш ҳақидаги хушхабар барча нуротликларни хурсанд қилди. — Ҳозир шаҳарда бош режа асосида курилиш ишлари бошлаб юборилган, — дейди Навоий вилоятчи хокими Қобул Турдунов. — Шаҳарнинг умумий ҳудуди 0,58 квадрат километри ташкил этади. Турта маҳаллада 9 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Ҳозирда шаҳар ҳокимлиги биноси, давлат хизматлари маркази, кўп тармоқ

ЎзА фотоси

ли касалхона, анфитеатр, маданият боғи, ёшлар маркази, хунармандлар маркази, автовокзал ва кўп қаватли уй-жойлар қад ростлайди. Шохимардон зиёратгоҳи қайта тавмирланади. Президентимизнинг топшириқларига асосан Ҳозирнинг иқлим шароитидан келиб чиқиб, аниқ кўрсатмалар бердилар. Бу улуг ишларнинг натижаси ўлароқ Нурота ҳам Наманган, Термиз, Қарши, Шаҳрисабз каби қадим шаҳарларимиз каби янада чирой очиб, кўркамлашиб бораётган. Вилоятда қишлоқ ҳўжалигининг барча соҳалари каби балиқчилик тармоғи ҳам изчил ривожланмоқда. Соҳа ривожига берилган катта эътибор туфайли Кармана туманида "Export fish product" масъулияти чекланган жамияти иш бошлади. Бу ишни икки тадбиркор — Одил Кенжаев, Обиджон Саидов амалга оширди. Обиджон Кармананинг Ўйрот қишлоғидан. Дастлаб икки сотих майдонда интенсив усулда балиқ етиштиришга бел бағланган эди. Беш мингга Африка лаққа балиғини парваришлаб, яхшигина даромад олди. Бу илҳом берди. Энди 1,1 гектар усти ёпиқ ҳавзада балиқ етиштиришга амалга оширилган лойиҳанинг умумий қиймати 36 миллиард сўмдан ошади. Шундан 29 миллиарди банк кредити бўлса, қолгани корхона маблағи. Корхона тўла қувват билан ишга тушган, 2200 тонна балиқ филиси, 500 тонна балиқ консер-

васи, 200 тонна ярим тайёр ҳолда балиқ котлети, 10 тонна балиқ мойи, 100 тонна дудланган балиқ, 100 тонна балиқ уни тайёрланади. Тайёр маҳсулотнинг 600 тоннаси экспортга мўлжалланган. Шунингдек, 100 миллион донна балиқ чавоғи етиштириш йўлга қўйилади. Корхона ҳомийлиги ва кўмағида 800 та аҳоли хонадониди ҳам интенсив усулда балиқ боқиш режалаштирилган. Каловод, Варқ каби маҳаллаларни балиқчилик маҳалласига айлантириш режаси белгиланган. Натижада 200 нафарга яқин одам иш билан таъминланади. Қўшни вилоятлар, туманлардан ҳамкорликда ишлаш учун келаётган тадбиркорлар сафи ҳам кенгайиб бораётган. — Корхонамиз ҳудудида сайилгоҳ бунёд этдик, — дейди корхона раҳбари Обиджон Саидов. — Бу ерга маданий дам олиш, хордик чиқаришга келганлар ўзи балиқ тутиб, ошхонада пишириб истеъмол қилиши мумкин. Шунингдек, чет эллик сайёҳлар учун ҳам барча шарт-шароит яратилган. Бу ерда балиқ кластери бўлади. Хориждан мутахассисларни ишлаш учун таклиф этганмиз. Балиқни қайта ишлаш заводи Германия технологиялари асосида курилмоқда. — Обиджон, тадбиркорликнинг сирлари, ютуқлари нималардан иборат, деб ўйлайсиз? — Барча ютуқларимиз қалити меҳнатда ва ҳалолликда деб

ўйлайман. Меҳнатни қадрлаган, касбини, ишини севган одам асло кам бўлмайди. Ҳозир ишлайман, деган одамга иш топилади. Шу боис, фарзандларимизга меҳнат-кашликни, меҳнатни қадрлашни, унга меҳр қўйишни кўпроқ ўргатишимиз керак. Шунда бугун бошлаган эзгу ишларимиз келажакда ўзининг яхши самараларини беради...
***
"Navoiyazot" корхонаси ҳудудида учта йирик инвестиция лойиҳаси — Поливинилхлорид (ПВХ), каустик сода ва метанол, аммиак ва карбамид ҳамда азот кислотаси ишлаб чиқариш корхоналари курилиши жадал давом этмоқда. Давлатимиз раҳбари бу ерда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари билан яқиндан танишиб, қурувчилар, хорижлик инвесторлар билан мулоқот қилди.
— Бир сирни очай: давлатимиз раҳбарининг вилоятимизга ҳар бир ташрифидан сўнг, аниқ ва лўнда берилган топшириқларини бажаришимиз учун ўз-ўзидан куч ва ғайрат пайдо бўлади. Масалан, корхонамиз тўлиқ фойдаланишга топширилган, йилга 100 минг тонна поливинилхлорид, 300 минг тонна метанол тайёрланади, — дейди "Navoiyazot" акциядорлик жамияти раиси Баҳодир Шарипов. — Яна бир янгилик: аммиак ва карбамид ишлаб чиқариш бўйича умумий қиймати 985 миллион доллардан зиёд бўлган лойиҳа амалга оширилмоқда. Курилиш поёнига етгач, бу ерда йилга 660 минг тонна аммиак, шунингдек, 577,5 минг тонна карбамид олиш, улардан тайёрланадиган минерал ўғитлар турлари янада кўпаяди. Беш юзга яқин иш ўрни яратилади. Хуллас, корхонамизда инновацион янгиликни жараёнда кизгин давом этмоқда...
Президентимизнинг вилоят фалолари йиғилишида айтган: "Навоий — тадбиркорлар вилоятига айланиши керак", деган сўзлари навоийликлар учун широрага айланган. Бу борадаги қўлғу ишларини амалга ошириш учун барча имкониятлар ишга солинмоқда. Келажакда Навоий — ҳақиқий, билимдон, ғайратли ва дунё ишбилармонлари билан беллашадиган ва тиллашадиган тадбиркорлар вилоятига айланишига ишонч катта.

Ашурали Жўраев.

► Дунёда нима гап?

Инсониятнинг абадий орзуси — тинчлик. Аммо бу орзу дунёнинг айрим давлатларида ҳалигача орзулигича қолмоқда. Қурол-яроқ бизнеси, йирик давлатлар ўртасидаги манфаатлар тўқнашуви, табиий ресурсларга бой ҳудудларга турли йўллар орқали қиришга уриниш азалий нотинчликни, келишмовчиликни келтириб чиқарувчи сабаблардандир. Бугунги кунда ҳам дунёда миллионлаб одамлар қочоққа, уйсиз-бошпанасиз бечораларга, минг-минглаб болалар ота-онасиз етим, аёллар тулга айланмоқда...

Инсониятнинг абадий орзуси

Мана Суриядаги тўс-тўпалонларга қарийб 10 йил тўлмоқда. Ҳозирда буён одамлар кон ютади, хавотир билан ухлайди, эртаси нима бўлишини билишмайди. "Йил сайин қочоклар сони ортиб бораётган, — дейди БМТ бош котиби Антонио Гутерриш. — Бу асосан, Европа мамлакатларига ўтаётган Ироқ, Сурия, Ливан, Иордания давлатлари ҳиссасига тўғри келади. Ушбу ҳудудларда ҳужм сураётган нотинчлик сабаб бу қўрсаткич яна 2-3 баробарга ошishi мумкин".
Маълумотларга қараганда, 2011 йилдан буён Суриядан қарийб 7 миллион қочқин Германия, Италия, Франция, Португалия, Испания сингари мамлакатларга ноконуний ўтган.
Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қочқинлар масалалари бўйича олий комиссари Филиппо Грандининг маълумотларида келтирилишича, дунёнинг 45 мамлакатда расмий рўйхатдан ўтган 6 миллион 664 минг 415 нафар қочқин яшамоқда. Уларнинг аксарияти Туркияда — 3,6 миллион, Ливанда 952 минг, Иорданияда 674 минг, Германияда 534 минг, Ироқда 252 минг нафар кишини ташкил этади. Шубҳасиз, "Ўз уйинг — улан тўшагинг", деганларидек уларнинг 40 фоиздан кўпроғи ўз мамла-

катларига қайтиш истагини билдирган.
"Бир кун уруш бўлган жойдан қирқ кун барака қочади". Айтايлик, Суриянинг ҳар жиҳатдан — ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий тикланиши учун неча йиллаб вақт кетиши қўндек равшан. Шунинг баробарида мамлакатдаги инсониятнинг азалий тамаддунлари ҳам вайрон этилиб, энди уларни қайта қуриш имкони йўқ.
Бу ҳақда Президент Башар Асад "Иқтисодий зарар ва инфратузилмага етказилган зиён 200 миллиард доллардан ошади", — дея таъкидлаган. — Сурияда иқтисодий муаммоларни шароит изга тушган ҳал этса бўлар, аммо инфратузилмани тиклаш кўп вақтни талаб қилади".
Дарҳақиқат, оламга маълум машҳур бўлган қадимий Палмира шаҳри бугун вайронага айланган. У ердаги минг-минг йиллик нодир устунлар, қадимий асори-атиқалар ҳам бузиб ташланган. Тарихи I-II асрларга бориб тақалувчи, чўлу биёбон ўртасида қад ростлаган шаҳар — вайронаю харобалар ҳолига келтирилган. Бундай қабих жиноятларни қилар ҳақират этмоқда? Уларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаётган кучлар қилар? Алалхусус, турли диний қарашларни ўзларига қалқон қилиб олган тўдалар-

нинг дини бўлиши, муқаддас ғоялари бўлиши мумкинми?!
Мақсади разиллик бўлган кимсалар шак-шубҳасиз террористик оқимларнинг жангариларидир. Ўз тарихи, келиб-чиқishi, ота-онасини танимаганларни, инсониятнинг қадимий бешиклари тақдирини қайғуртирармиди?!
Яна бир томони террорчилар Палмирадаги тарихий ёдгорликларни бошқа — Ислондан олдинги диналарга тегишли иншоотлар, дея қўнпаз-қўн қилган. Аммо шуниси ҳақиқатки, муқаддас динимизда жаҳолат, вайронлик, қотиллик қаттиқ қораланган. Демак, ислом никоҳи остидаги айрим кимсалар ҳам аслида муқаддас динимиздан йироқ кимсалардир.
Дунёга машҳур файласуфлардан бири "Агар жаҳолат эгасига қурол берилса, у ишини китобларни йиғиб, уларни ёқиб юборишдан бошларди", дейди. Террорчилар томонидан портлатилаётган ёдгорликлар, вайрон қилинаётган шаҳар ва қишлоқлар жаҳолатнинг қўринишидан бошқа нарса эмас.
Ҳа, қаердаки тинчлик йўқ экан, ўша ерда барака, ободлик, тараққиёт ҳам бўлиши мумкин эмас. Айниқса, ўсиб келаётган ёш авлод қалбида катта жароҳат изларини қолдиради. Ваҳоланки, бугун ер сайёрасининг нотинч мамлакатларга айланган қолган — Сурия, Ироқ, Ливан, Иордания, Бирма сингари юртларда болалар таълим ва ижтимоий ҳимоядан мосуво кун кечиришмоқда. Эътибор қаратсак, айна шу

ҳудудларда ўлим, турли хил касалликлар, одам савдоси, зўравонлик каби иллатлар борган сари кўпайиб кетаётган. Бунинг энг биринчи сабаби нотинчлик, десак асло хато бўлмайди.
Афсуски, уруш, қўпоровчилик истовчилар дунёнинг исталган ҳудудида топилади. Уларга бундан не наф, дейсизми? Урушлар оқибатида миллионлаб даромад топаётган кучлар борки, улар ўз маҳсулоти — янги турдаги, турфа хилли қиргин қуроллари ҳажон миқёсида сотилишини, шу орқали катта бойлик йиғишни хошлайди. Яна шундай қуролларни ўзга ҳудудларда синовдан ўтказиб, у ерларни тайёр полигон қилиш ниятида бўлишади.
Маълумотларга қараганда, биргина АҚШнинг ўзи ушбу йўналишга ҳар йили қарийб 600 миллиард доллардан ортиқ маблағ йўналтиради. Хитой, Франция, Россия, Япония сингари мамлакатлар ҳам бу борада орқада эмас.
Ўзбек халқи доимо дунёга тинчлик-омонлик тилайди. Шу боис, ҳар бир ўзбек хонадонидида ҳар тонг аввало, тинчлик-хотиржамлик бўлсин, дея дуога қўл очилишида улкан ҳикмат мужассам. Зеро, тинчлик-етадиган неъматнинг ўзи йўқ. Дунё дунё бўлибдики, сўзи-миз аввалда айтганимиздек, урушлар гирдобидан халос бўла олмайдди. Бу кенг олам қачон тўлиқ тинч, хотиржам бўлади, ер юзидаги барча эллар қачон осойишталикка эришади? Буни ҳозирча афсуски, олдиндан айтишнинг имкони йўқ...

Янги Конституция лойиҳасини ишлаб чиқди

Венесуэла Конституция Кенгаши (КК) мамлакатнинг асосий қонун лойиҳасини ишлаб чиқди.
"Конституция Кенгаши жамоатчиликка тақдим этиладиган асосий қонун матнига қиритилиши керак бўлган моддалар бўйича ишларни якунлади", дейилади ахборот манбаларида.
Таъкидланишича, асосий қонун бўйича моддалар 350 тадан 411 тага оширилган. Албатта, бу мамлакатда юзага келган

намоишлардан сўнг зудлик билан ўтказилган ислохотлар натижасидир.
Маълумки, шу йилнинг 23 январидида муҳолифат етакчиси Хуан Гуидо намоишлар фондида ўзини мамлакатнинг янги президенти деб эълон қилган ва уни қатор — АҚШ, Куба, Европа Иттифоқи давлатлари, Канада, Гватемала сингари мамлакатлар дав-

лат раҳбари сифатида тан олган эди.
Мамлакатнинг амалдаги президенти эса буни суверен, мустақил давлатнинг ички ишларига ара-лашди, деб ҳўсбланиши таъкидлаганди.

Трамнинг яна бир рақиб

Маълумки, 2020 йили АҚШда навбатдаги президентлик сайловлари ўтказилади. Массачусетс штатининг собиқ ҳокими Билл Велд 2020 йилги сайловларда ўз номзодини қўйиб, мамлакат президентлиги учун курашиш нияти борлигини айтган.
Унинг сўзларига қараганда, икки йирик Америка партияси фаолиятида оқсоқланишлар кузатишмоқда, натижада мамлакат аҳолиси қийналмоқда.
Ҳозирда Велд 73 ёшда бўлиб, 1991-1997 йиллар ораллиғида ҳоким вазифасида ишлаган.
2016 йил эса АҚШ вице-президенти лавозимига номзод бўлган эди. Аммо ушбу вазифага тайинланмаган.

Жиноятчи ўзини полицияга топширди

Канаданинг Пентиктон шаҳрида отишма натижасида тўрт киши вафот этган. Бу ҳақда ТАСС ахборот агентлиги маҳаллий телевидение маълумотларига таянган ҳолда хабар тарқатмоқда.
Полиция маълумотларига қараганда, у ўзига таниш бўлган кишиларни шаҳарнинг турли жойларида ўққа тутган. Шундан кейин у ўзини полицияга қўлига топширган.
Айни пайтда ушбу ҳолат юзасидан тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда, жиноят сабаблари ўрганилмоқда.

"Notr-Dam-de-Pari" ёнгиндан сўнг қайта тикланади

"Notr-Dam-de-Pari" саройидаги ёнгиндан сўнг Франция президенти Эммануэл Макрон бинога етказилган жиддий зарарни тиклаш бўйича ўз фикрларини билдирди.
"Бугун бинони қайта тиклаш учун биргалликда ҳаракат қиламиз. Бу шубҳасиз, Франция тақдирининг бир қисмидир. Келгусида режалаштирилган энг йирик лойиҳаларимиздан биридир", деб таъкидлаган давлат раҳбари.
Дарвоқе, ушбу йирик

сайёҳлик объектида пайдо бўлган ёнгин натижасида катта миқдорда зарар етган. Бинонинг том қисми, равоқлари жиддий шикастлангани таъкидланмоқда.
"Rambler" агентлигининг хабар беришича, мухташам сарой биносини қайта

тиклаш учун йўналтирилган маблағ ва хайрия пулларини зудлик билан йиғиш ишлари бошланади.
Олимжон ЖУМАОБОВ тайёрлади.

► Хамид Фулом таваллудининг 100 йиллиги олдида

Хар бир ижодкорнинг фаолиятида муҳим ўрин тутадиган ўз мавзулари, гоёлари бўлади. Улар инсонлар қалбидаги ҳаяжонлар, кўнглидаги изтироблар, ҳаёлидаги орзулар билан пайваста бўлса, ижод маҳсуллари халқнинг маънавий мулкига айланиб, асрлардан авлоддан-авлодга мерос бўлиб ўтади. Ўзбек адабиётининг забардаст вакилларида бири Хамид Фуломнинг "Машғал", "Тошкентликлар", "Мангулик", "Бинафша атри" каби романлари, "Тошболта ошиқ", "Ажаб савдолар" каби мусиқий комедиялари, "Оҳ сенинг ёшлигинг менда бўлсайди", "Бинафшани соғиндим, сен-чи?", "Дўст" каби юрак торларини чертувчи юзлаб шеърлари адабиётимиз дурдоналари ҳазинасидан ўрин олган, маънавий мулкимизга айланган.

нинг ғам-андухини ҳам бирга кечирдик. Ҳозир икки ўғил, икки қизим бор. Оллоҳга шукр, неварам, эвара, чевараларим бор.

Вафонинг узун йўли

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Хамид Фуломнинг рафиқаси МАНЗУРА ая билан суҳбат

Бу йил ўзбек адабиётининг забардаст вакили, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ўзбекистон санъат арбоби, сермазмун, юксак гоёвий мавзудаги романлар, шеър ва достонлар, мафтункор мусиқий драмалар ва ўткир комедиялар, ажойиб публицистик асарлар муаллифи, жаҳон классикасининг кўплаб дурдоналарини ўзбек тилига ўтирган атоқли таржимон Хамид Фулом таваллудининг 100 йиллиги нишонланади.

Бу адибнинг синовларга тўла, машаққатли умр йўлларида бахту иқболни баҳам кўриб, зулматли кечаларда ҳамдард бўлиб, меҳнат ва ижод кувончларидан кўнгли бирга юксалган вафодор рафиқасига хурмат-эътиборидир.

Хамид Фулом умрини миллий адабиётимиз равақига бағишлади. У иқтидорли, улкан адиб бўлиш билан бирга, малакали ношир сифатида ҳам кўпчиликнинг хурматида сазовор эди.

Манзура ая — бугун бири кам юз ёшга қадам қўйган, фарзандлари, неварам-эваралари ардоғида кексалик гаштини сураётган пири-бадавлат онахонларимиздан.

Халқ қалбига кириб бориш ва ундан ўрин олиш хар бир ижодкор учун улкан бахт. Бундай бахт ҳаммага ҳам насиб этмавермайди. Бу шарафга муяссар бўлиш учун иқтидор ва узлуқсиз меҳнат, яқинларининг кўмаги ва садокати керак.

Табаррук онахон суҳбатларини олиш ниятида устоз адибнинг пойтахтимизнинг Чимкент кўчасидаги кўп қаватли уйлардан биридаги хонадонига йўл олдик, ҳаёлимизда эса устоз адибнинг Аяга аталган мисралари жўш уради:

Буларнинг бари устоз адибнинг ҳаёт йўлида йўлдош бўлди.

Манзура аяни кўрган биланлар жуда дилкаш, айни пайтда камсукум, меҳри дарё аёл дея таърифлашади. Биз ҳам қарийб юз йиллик ҳаёт йўли чехрасига из солган, бироқ янада фойз ва нур бахш этган, фикрлари тиник, хотиралари раван онахонга қараб бу таърифга қўшилдик.

Хусусан, унинг "Вафонинг узун йўли" асари садокатли ва вафодор умр йўлдоши Манзура аяга бағишланган.

— Манзура ая, бу йил устоз Хамид Фулом таваллудларига юз йил тўлади. Устозинг энг яқин инсонси Сиз бўлгансиз, хотираларингизни баҳам кўрсангиз, деган ўйда келгандик...

Китоб сўз бошисида шундай сатрлар бор:

— Эслаб, йўқлаб келганингиз учун раҳмат! Чиндан ҳам хотиралар жуда кўп. Айниқса, юз йилликларини яқинлашган сайин кўнглим ҳақриқяпти, хотиралар ҳаёлимда гужон ўйнапти. Ахир, у киши билан 67 йил бирга яшадик. Шу йиллар давомида олти фарзанд кўрдик. Болаларимдан икитаси оламдан ўтди, улар-

Манзура аяни кўрган биланлар жуда дилкаш, айни пайтда камсукум, меҳри дарё аёл дея таърифлашади. Биз ҳам қарийб юз йиллик ҳаёт йўли чехрасига из солган, бироқ янада фойз ва нур бахш этган, фикрлари тиник, хотиралари раван онахонга қараб бу таърифга қўшилдик.

Манзура аяни кўрган биланлар жуда дилкаш, айни пайтда камсукум, меҳри дарё аёл дея таърифлашади. Биз ҳам қарийб юз йиллик ҳаёт йўли чехрасига из солган, бироқ янада фойз ва нур бахш этган, фикрлари тиник, хотиралари раван онахонга қараб бу таърифга қўшилдик.

Манзура аяни кўрган биланлар жуда дилкаш, айни пайтда камсукум, меҳри дарё аёл дея таърифлашади. Биз ҳам қарийб юз йиллик ҳаёт йўли чехрасига из солган, бироқ янада фойз ва нур бахш этган, фикрлари тиник, хотиралари раван онахонга қараб бу таърифга қўшилдик.

Манзура аяни кўрган биланлар жуда дилкаш, айни пайтда камсукум, меҳри дарё аёл дея таърифлашади. Биз ҳам қарийб юз йиллик ҳаёт йўли чехрасига из солган, бироқ янада фойз ва нур бахш этган, фикрлари тиник, хотиралари раван онахонга қараб бу таърифга қўшилдик.

«Ариза ёзаман...»

(Ҳажвия)

... Бунақада ишлаб бўладими?... Тўйгазиб юборди-да ўзим. Аҳволинг қалай, деб сўрайдиган одам йўқ. Агар шунақа бўлаверса, шартта аризани ёзаман-у...

Бўлар-бўлмас машамалар жонга тегди. Олса ишини олади-да. Эсон-омон кенжагойнинг суннат тўйини ўтказиб олсам, елкаминг чуқури кўрсин шу идорани, деб, шартта ариза ёзаман...

Аризани ёзай дейман-у... Яқинда ишга келган ёш мутахассис бўлсам. Қийинчиликларга чидамапти, деб ўйлашмайдами?... Қолаверса, энди уйланадиган йигитга у шохдан бу шохга сакраб юриш ҳам ярашмас дейман-да...

...Аммо айб ўзимизда ҳам бор-да. Эртадан кечгача эснаб ўтириб, маошинг озлигидан нолиймиз. Иккинчи томони, ўрганиб қолган жойимиз. Яна неварам-чеварали одам ҳали у ерда, ҳали бу ерда ишлаб юрсам ярашмасмикин, деб ўйлаб қоламан...

Йигит кишига бир бошлана керак, деб мана шу ҳовлидаги қурилишни бошлаб қўйганман. Чала ётган иморатни биттириб олган бўлганимда, ол-э, ишингни деб шартта ариза ёзиб ташлардим.

...Яқинда қиз неварам жижиланган. Кампир чеварага ҳали у, ҳали бу оламан деб бошни қотириб туради. Беш-тўрт сўм топиб келмасанг «қиёмат-қойим» анча тезлашиб кетиши мумкин. Бўлмас-ку аллақачон аризани ёзиб, оёқни узатиб...

...Берган маоши-ку йўлкира билан тушликдан ортмайди. Хотиннинг дийдиёси-ю болаларнинг вағир-вуғиридан сал нари турай деб шу ерга келаман. Бўлмас-ку аллақачон аризани ёзиб...

...Ўзиям анчадан бери шартта аризани ёзиб, дам оламан деб юрганди. Насиб қилмаган эканда. Яхши одам эди, раҳматлик.

Ҳабиб СИДДИҚОВ.

► Билиб қўйган яхши

Ибн Сино дейдики...

Баҳордаги томир уриши ёшларнинг томир уриши каби бўлади. Ёзда томир уриши кичик, тез ва кетма-кет бўлади. Қишда томир уриши заиф, тафовутли ва секин бўлади. Куздагиси эса қаттиқ ва кичик бўлади.

Ғазаб томир уришини катта, баланд, тез ва кетма-кетлаштиради. Ғам эса томир уришини кичик, заиф, тафовутли ва секин қилади.

Гармсель зарарига ниҳоят даражада қарши турадиган нарсалардан бири будир: пиёзни тўғраб бир кеча-кундуз, ҳатто ундан ҳам кўпроқ қатиқ ичида ивитиб қўйилади, сўнг йўл юришдан олдин у пиёздан ейилади ва унинг устидан ўша (пиёз ивитиладиган) айрон ичилади, бирон манзилга тушилганда эса бирдан сув ичишга шошилиш керак эмас, балки оғизни чайқаб ютиш керак.

Жазирама иссиқ вақтларда баҳаво ертўлага ўхшаш жойларда туриш керак ва кучли иссиқ тунларда, очик кенг жойларда бўлиш керак. Чунки иссиқ ҳаво билан учрашиш ҳазини бузади; ҳазм бузилса, қон камаяди ва бузилади. Агар қон бузилса маний бузилади.

Агар хурмо ғўрасининг янгиси билан оғиз чайқалса, тиш илдизидан қон келишини тўхтатади. Агар шеролчин чайналса, оғиздан ёмон ҳидни кўтаради. Агар қизил зирнихни оғизда тутиб турилса, оғиз ҳидини ёқимли қилади. Ҳар қимнинг тиши чириётган бўлса, шафтоли баргини қуритиб янчиши ва уни оғизда тутиб туриши керак, шунда чириши йўқолади.

Пиширилган шолғомни наҳорда ейиш совуқ (мижозли) ликни ва йўтални кетказди ҳамда кўкракни юмшатади. Агар куруқ анжирни қайнатиб ичилса, йўтални йўқотади, овозни очади ва иштаҳани кўпайтиради.

Турп суви шакар билан аралаштирилади ва юзга суртилади, шунда сепкил йўқолади. Агар гунафша ёғини ҳаммомда юзга суртилса ҳам шу ишни қилади.

"Тиб қонунлари" асосида тайёрланди.

► Тафаккур

Ҳалол одамни енгиб бўлмайди...

Одамлар ўз мусибатларида тақдирни, ўзгаларни ёйинки нимаки бўлса ўшани айблашга мойиндилар, бироқ асло ўзларини эмас.

АФЛОТУН,
қадимги юнон донишманди.

Инсоннинг табиатида урушқоқликнинг учта сабаби муҳрланган: рақобат, ишончсизлик, шухратпарастлик.

Томас ГОБСС,
инглиз файласуфи.

Ҳалол одамни таъқиб этиш мумкин, аммо уни шарманда қилиб бўлмайди.

ВОЛТЕР,
француз мутафаккири.

Маккор одамлар илмини назар-писанд этмайдилар, соддадил одамлар ундан ҳайратга тушадилар, донолар эса илмдан фойдалана билдилар.

Френсис БЕКОН,
инглиз файласуфи.

Ҳар доим "Вақтин йўқ" дегувчилар аслида ҳеч нарса қилмайдилар.

Г. Лихтенберг,
немис мутафаккири.

Касимова Дилфузага тегишли Олмазор (собиқ С.Раҳимов) тумани, Фафур Фулом кўчаси, 28-уй, 23-хонадоннинг кадастр ҳужжатлари ва уй плани йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Марҳум Раҳимов Саъдуллага тегишли Олмазор тумани, Қорақамиш 2/1, 19-уй, 23-хонадоннинг кадастр ҳужжатлари ва уй плани йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

HURRIYAT
Муассис:
Ўзбекистон
Журналистлари
ижодий уюшмаси

Бош муҳаррир
Абдураул ЖУМАҚУЛОВ
Газета 2007 йил 3 январда Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 0080 — рақам билан рўйхатга олинган.
Ҳажми 4 босма табоқ. Бичими — А-2.
Баҳоси келишилган нарҳда

Таҳририятга келган хатлар доимий эътиборимизда бўлиб, улар муаллифларга қайтарилмайди.
Адади: 2600
Буюртма — V-3312
1 2 3 4 5

Телефон: (0-371) 244-32-68, 244-32-91
Тел-факс: (0-371) 244-32-80
Реклама ва маркетинг бўлими:
(0-371) 244-32-88
Обуна индекси:
аккабуначилар ва ташкилотлар учун — 233

Манзил: 100129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.
Elektron manzil: gazhurriyat@mail.ru; info@uzhurriyat.uz
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва дизайн А.Содиқов томонидан соҳифаланди.
Навбатчи: Қ.Очилов. Мусаҳоҳчи: Ш.Убайдуллаева.
"O'zbekiston" НМИУ босмаҳонасида чоп этилди.
Босмаҳона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.